

उपसृष्टंसमीपागतं उपलक्ष्य उत्पत्य आसनात् ॥ ३३ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये दीपे द्वाविंशत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २२२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सो ब्रवीदिति ॥ १ ॥ वां भिक्षेयुवां दातुं

उपसृष्टंतु तं कृष्णौ भ्राजमानं द्विजोत्तमं ॥ अर्जुनो वासुदेवश्च तूर्णमुत्पत्य तस्थतुः ॥ ३३ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि खांडवदाहपर्वणि ब्राह्मणरूप्य
नलागमने द्वाविंशत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २२२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच सो ब्रवीदर्जुनं चैव वासुदेवं च सात्वतं ॥ लोकप्रवी
रौ तिष्ठंतौ खांडवस्य समीपतः ॥ १ ॥ ब्राह्मणो बहुभोक्तास्मि भुंजेऽपरिमितं सदा ॥ भिक्षेवाण्येयपार्थो वामे कांठमिप्रयच्छतं ॥ २ ॥ एवमुक्तौ तमब्रूतांतत
स्तौ कृष्णपांडवौ ॥ केनान्नेन भवांस्तृप्येत्तस्यान्नस्य यथावहे ॥ ३ ॥ एवमुक्तः स भगवानब्रवीत्तावुभौ ततः ॥ भाषमाणौ तदा वीरौ किमन्नं क्रियतामिति ॥ ४ ॥
ब्राह्मण उवाच नाहमन्नं बुभुक्षे वै पावकं मां निबोधतं ॥ यदन्नमनुरूपं मे तद्युवांसं प्रयच्छतं ॥ ५ ॥ इदमिन्द्रः सदा दावं खांडवं परिरक्षति ॥ न च शक्नोम्यहं द
ग्धुरक्ष्यमाणं महात्मना ॥ ६ ॥ वसत्यत्र सखा तस्य तक्षकः पन्नगः सदा ॥ स गणस्तत्कृते दावं परिरक्षति वज्रभृत् ॥ ७ ॥ तत्र भूतान्यनेकानिरक्षतेऽस्य प्रसंगतः ॥ तं दि
धक्षुर्न शक्नोमि दग्धुं शक्रस्य तेजसा ॥ ८ ॥ समां प्रज्वलितं दृष्ट्वा मेघां भोभिः प्रवर्षति ॥ ततो दग्धुं न शक्नोमि दिधक्षुर्दावमीप्सितं ॥ ९ ॥ स युवाभ्यां सहाया
भ्यामस्त्रविद्भ्यां समागतः ॥ दहेयं खांडवं दावमेतदन्नं दत्तं मया ॥ १० ॥ युवांस्तु दक्षधारास्ता भूतानि च समंततः ॥ उत्तमास्त्रविदौ सम्यक् सर्वतो वारयिष्यथः
॥ ११ ॥ जनमेजय उवाच किमर्थं भगवानग्निः खांडवं दग्धुमिच्छति ॥ रक्ष्यमाणं महेंद्रेण नानासत्त्वसमायुतं ॥ १२ ॥ न ह्येतत्कारणं ब्रह्मन्नल्पं संप्रति
भाति मे ॥ यद्दाहसुसंकुद्धः खांडवं हव्यवाहनः ॥ १३ ॥ एतद्विस्तरशो ब्रह्मन् श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥ खांडवस्य पुरा दाहो यथा समभवन्मुने ॥ १४ ॥ वैशं
पायन उवाच शृणु मे ब्रुवतो राजन् सर्वमेतद्यथा तथं ॥ यन्निमित्तं ददाहाग्निः खांडवं पृथिवीपते ॥ १५ ॥ हंत ते कथयिष्यामि पौराणीं नृपि संस्तुतां ॥ कथामि
मां नरश्रेष्ठ खांडवस्य विनाशिनीं ॥ १६ ॥ पौराणः श्रूयते राजन् राजा हरिहयोपमः ॥ श्वेतकिर्नाम विख्यातो बलविक्रमसंयुतः ॥ १७ ॥ यज्वादानपतिर्धीमा
न्यथानान्योऽस्तिकश्च न ॥ ईजे च समहायज्ञैः क्रतुभिश्चापदक्षिणैः ॥ १८ ॥ तस्य नान्याऽभवद्बुद्धिर्दिवसे दिवसे नृप ॥ स त्रेक्रियासमारंभे दानेषु विविधेषु च ॥ १९ ॥

समर्थो प्रार्थये ॥ २ ॥ तस्यान्नस्य दाने ॥ ३ ॥ क्रियतामिति भाषमाणौ तौ प्रति अब्रवीदित्यन्वयः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ भूतानि बहिर्निर्गंतुकामानि ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥
॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ महायज्ञैः पंचभिर्देवयज्ञादिभिः स्मार्तैः क्रतुभिः श्रौतैर्ज्योतिष्टोमादिभिः महासत्रैरिति पाठे सत्रमन्त्रदानं लोकप्रसिद्धेः ॥ १८ ॥ सत्रेयज्ञे ॥ १९ ॥